

Ändringar av Allmänna lokala ordningsföreskrifter i Stockholms kommun § 15 gällande alkoholförbud i Bysistäppan inom Södermalms stadsdelsnämndsområde

Hemställan från Södermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 15, i enlighet med Södermalms stadsdelsnämnds förslag och bilaga 2 till utlåtandet godkänns.
2. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd har till kommunfullmäktige hemställt om ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun § 15 för godkännande.

Ändringen rör förbud mot alkoholförtäring i en del av Bysistäppan. I dagsläget råder alkoholförbud dygnet runt i de omgivande områdena.

Beredning

Ärendet har initierats av Södermalms stadsdelsnämnd och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att det föreslagna alkoholförbudet är väl motiverat.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Ett stärkt trygghetsskapande och förebyggande arbete är högt prioriterade frågor för den rödgröna majoriteten. Därför ser jag positivt på förslaget om att införa alkoholförbud i Bysistäppan.

Den missbruksrelaterade problematiken vid Brännkyrkagatan skapar otrygghet hos boende i området. Det är synnerligen problematiskt då barn i området vistas på en lekplats i direkt anslutning till platsen. Staden har tidigare infört alkoholförbud i delar av detta område. Med där här beslutet skapas ett sammanhängande alkoholförbud på platsen vilket understödjer Polisens och stadsdelsförvaltningens trygghetsskapande och förebyggande arbete på platsen.

Bilagor

1. Bilaga - Karta över föreslaget alkoholförbudsområde Bysistäppan, dnr KS 2025/613-1.2
2. Bilaga - Kartbilaga Bysistäppan, dnr KS 2025/613-1.3

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andrea Hedin (alla M) och borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå förslaget om att införa alkoholförbud
2. Att upplåta åt Södermalms stadsdelsnämnd att undersöka vilka ytterligare insatser som kan vara behjälpliga för att hjälpa människorna med missbruksproblematik i stadsdelen.
3. Att därutöver anföra

Vid Bysistäppan ser vi behovet av riktade sociala och trygghetsskapande insatser. Men ett permanent alkoholförbud i det lilla återstående området – som redan gränsar till befintliga förbuds zoner – skulle snarare vara ett sätt att flytta problemet än att faktiskt lösa det. Förvaltningen och lokalpolisen har själva tidigare konstaterat att de öppna drogscenerna på Södermalm har förflyttats i samband med tidigare införda alkoholförbud, exempelvis i Högalidsparken. Detta tyder tydligt på att problemet inte upphör – det förskjuts geografiskt, ofta till angränsande ytor.

Ett utvidgat alkoholförbud på Brännkyrkagatan riskerar därför att bli ännu ett exempel på symbolpolitik, där en administrativ justering framställs som ett trygghetsskapande verktyg. I realiteten gör man bara platsen otillgänglig för redan marginaliserade grupper – utan att ta itu med de underliggande orsakerna.

Vid den senaste infonämnden slog förvaltningen också fast att det inte handlar om ungdomar som samlas och dricker i parker, utan om äldre personer med djupgående beroendeproblematik. Dessa individer befinner sig ofta långt ifrån både arbetsmarknad och bostadsmarknad, och behöver möta stödinsatser, inte ytterligare utanförskap genom att “dumpas” vidare till nästa stadsdel.

Vi menar att det här är ett skolexempel på när lokala ordningsföreskrifter används för att försöka hantera sociala problem – utan att det juridiska verktyget faktiskt är avsett för det. Förbudet kan ge polisen vissa utökade befogenheter, men det löser inte grundproblematiken och kan snarare försvåra för socialt uppsökande arbete genom att driva målgruppen längre bort från hjälpsystemen.

Vi efterlyser därför mer träffsäkra, långsiktiga och socialt hållbara lösningar. Det kan handla om ökade trygghetsinvesteringar i den fysiska miljön, tätare närvaro av fältassistenter och socialtjänst, samt samverkan med civilsamhället och lokala boenden. Trygghet skapas genom närvaro, stöd och gemenskap – inte genom att förbjuda vissa personers närvaro.

Ett alkoholförbud i Bysistäppan är varken rätt verktyg eller rätt signal. Det är dags att vi möter missbruksproblematik med vård och stöd, inte med pekpinnar och avvisningar.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 4 juni 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Johan Paccamonti och Sophia Granswed Baat (alla M), Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå förslaget om att införa alkoholförbud
2. Att uppdra åt Södermalms stadsdelsnämnd att undersöka vilka ytterligare insatser som kan var behjälpliga för att hjälpa människorna med missbruksproblematik i stadsdelen.
3. Att därutöver anföra

Vid Bysistäppan ser vi behovet av riktade sociala och trygghetsskapande insatser. Men ett permanent alkoholförbud i det lilla återstående området – som redan gränsar till befintliga förbudszoner – skulle snarare vara ett sätt att flytta problemet än att faktiskt lösa det. Förvaltningen och lokalpolisen har själva tidigare konstaterat att de öppna drogscenerna på Södermalm har förflyttats i samband med tidigare införda

alkoholförbud, exempelvis i Högalidsparken. Detta tyder tydligt på att problemet inte upphör – det förskjuts geografiskt, ofta till angränsande ytor.

Ett utvidgat alkoholförbud på Brännkyrkagatan riskerar därför att bli ännu ett exempel på symbolpolitik, där en administrativ justering framställs som ett trygghetsskapande verktyg. I realiteten gör man bara platsen otillgänglig för redan marginaliserade grupper – utan att ta itu med de underliggande orsakerna.

Vid den senaste infonämnden slog förvaltningen också fast att det inte handlar om ungdomar som samlas och dricker i parker, utan om äldre personer med djupgående beroendeproblematik. Dessa individer befinner sig ofta långt ifrån både arbetsmarknad och bostadsmarknad, och behöver möta stödinsatser, inte ytterligare utanförskap genom att “dumpas” vidare till nästa stadsdel.

Vi menar att det här är ett skolexempel på när lokala ordningsföreskrifter används för att försöka hantera sociala problem – utan att det juridiska verktyget faktiskt är avsett för det. Förbudet kan ge polisen vissa utökade befogenheter, men det löser inte grundproblematiken och kan snarare försvåra för socialt uppsökande arbete genom att driva målgruppen längre bort från hjälpsystemen.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

1. Att avslå förslaget,
2. Att därutöver anföra följande

Stockholm ska vara tryggt, välskött och ha ett sjudande stadsliv dygnet runt. Situationen i parkområdet som alkoholförbudet omfattar är beklaglig. Vi har stor förståelse för såväl stadsdelsförvaltningens som polisens utmaningar. Dock skulle vi hellre se att staden följer upp den utredning om alkoholförbud enligt Malmömodellen som genomfördes 2018.

Enligt modellen som tillämpas i Malmö omfattas stora delar av staden av ett alkoholförbud som enbart gäller i situationer när alkoholförtäringen leder till ordningsstörningar eller olägenheter i fråga om onykterhet. På så sätt undviker vi den kollektiva begränsning som ett generellt alkoholförbud innebär; framförallt i parkområden som skulle kunna nyttjas av ordningsamma stockholmare antingen med eller utan alkoholhaltiga drycker på picknicfilten. Det här är ett arbetssätt som polisen i Stockholm efterfrågat.

Ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd anger i sin framställan att den del av Bysistäppan som ligger i höjd med Brännkyrkagatan, i direkt anslutning till Norra Bysistäppan/lekplatsen Haren, sedan länge är ett välkänt problemområde där narkotikaförsäljning sker och där personer påverkade av narkotika och/eller alkohol uppehåller sig. Problematiken pågår dagligen, från tidig morgon till kväll, och skapar framförallt otrygghet hos boende i området men begränsar även deras tillvaro kraftigt då det stundtals kan vara uppemot 20-25 personer som uppehåller sig på platsen, vilket resulterar i såväl bråk som annat utåtagerande beteende. I direkt anslutning till platsen finns även en lekplats.

Stadsdelsnämnden får regelbundet information om missbruksrelaterad problematik i området från bland annat lokalpolis och ordningsvakter men även från boende i området. I samband med att Länsstyrelsen Stockholm presenterar öppna drogscener för 2025, vilket sker under april, kommer det framgå att även Bysistäppan utgör en del i Mariaområdets öppna drogscen.

I dagsläget råder alkoholförbud dygnet runt i de omgivande områdena Norra Bysistäppan/lekplatsen Haren samt Bysistäppan/Bysistorget. Det lilla området på Brännkyrkagatan med omfattande missbruksproblematik saknar däremot alkoholförbud. Lokalpolisen har därför i nuläget inga befogenheter att förverka alkohol i området eller vidta åtgärder enligt polislagen såsom avvisanden och avlägsnanden i ett tidigt skede.

Alkoholförbud är ett av flera verktyg för att möta problematiken kopplade till stadsdelsnämndsområdets öppna drogscener. Förvaltningen arbetar intensivt för att problematiken inom öppna drogscenen Mariaområdet ska minska. Arbetet innefattar flera åtgärder såsom det socialt uppsökande arbetet, trygghetsinvesteringar i stadsmiljön samt dialog och samverkan med ett stort antal samverkanspartners i närområdet.

Sammantaget bedöms att ett alkoholförbud inom området är ett viktigt komplement för att arbetet med brottsförebyggande- och trygghetsskapande insatser ska få genomslag.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Södermalms stadsdelsnämnd föreslår kommunfullmäktige att besluta att införa ett alkoholförbud i Bysistäppan (vid Brännkyrkagatan) dygnet runt genom att förändra den Allmänna lokala ordningsföreskriften i Stockholm, KFS 2022:15 15 §.
2. Beslutet justeras omedelbart

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (alla M), Anne-Lie Elfvén (L) och Martin Westmont (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Anders Göransson m.fl. (alla S) och Frida Nehrfors Hultén m.fl. (alla V), se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Den missbruksrelaterade problematiken vid Brännkyrkagatan skapar otrygghet hos boende i området. Framförallt ser förvaltningen att problematiken kan påverka otryggheten hos barn i området då det finns en lekplats i direkt anslutning till platsen. Förvaltningens uppfattning är att ett sammanhängande alkoholförbud för samtliga Bysistäppans områden kan dämpa den missbruksrelaterade problematiken i området. Ett alkoholförbud skulle vara en förebyggande åtgärd som kan göra det möjligt för Polisen att arbeta effektivt och riktat mot gruppen med beroendeproblematik och därmed förbättra tryggheten i området. Alkoholförbud är ett av flera verktyg för att möta problematiken kopplade till Södermalms öppna drogscener. Förvaltningen arbetar intensivt för att problematiken inom öppna drogscenen Mariaområdet ska minska. Arbetet innefattar flera åtgärder såsom det socialt uppsökande arbetet, trygghetsinvesteringar i stadsmiljön samt dialog och samverkan med ett stort antal samverkanspartners i närområdet. Sammantaget bedömer förvaltningen att ett alkoholförbud inom området är ett viktigt komplement för att arbetet med brottsförebyggande- och trygghetskapande insatser ska få genomslag.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta att införa ett alkoholförbud i Bysistäppan (vid Brännkyrkagatan) dygnet runt genom att förändra den Allmänna lokala ordningsföreskriften i Stockholm, KFS 2022:15 15 §.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av Södermalms stadsdelsnämnd och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms offentliga rum ska vara av hög kvalitet och erbjuda parker och torg som är inbjudande och levande. Trygghets- och trivselskapande insatser genomförs regelbundet i stadens miljöer för att göra dessa till attraktiva och trevliga platser att vistas i för både besökare och boende i området. Stadsledningskontoret anser att hemställan ligger i linje med kommunfullmäktiges budget och intentioner inom verksamhetsområdet.

Stadsledningskontoret anser att det föreslagna alkoholförbudet är väl motiverat. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner ändringar av de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun, vad gäller 15 § och bilaga 6 i enlighet med Södermalms stadsdelsnämnds förslag. Beslutet börjar gälla från och med att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokollet för de beslutade föreskrifterna har justerats.

Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (alla M), Anne-Lie Elfvén (L) och Martin Westmont (SD)

1. Att avslå förslaget om att införa alkoholförbud
2. Att upplåta åt stadsdelsförvaltningen att undersöka vilka ytterligare insatser som kan vara behjälpliga för att hjälpa människorna med missbruksproblematik i vår stadsdel

Vid Bysistäppan ser vi behovet av riktade sociala och trygghetsskapande insatser. Men ett permanent alkoholförbud i det lilla återstående området – som redan gränsar till befintliga förbudszoner – skulle snarare vara ett sätt att flytta problemet än att faktiskt lösa det. Förvaltningen och lokalpolisen har själva tidigare konstaterat att de öppna drogsценerna på Södermalm har förflyttats i samband med tidigare införda alkoholförbud, exempelvis i Högalidsparken. Detta tyder tydligt på att problemet inte upphör – det förskjuts geografiskt, ofta till angränsande ytor.

Ett utvidgat alkoholförbud på Brännkyrkagatan riskerar därför att bli ännu ett exempel på symbolpolitik, där en administrativ justering framställs som ett trygghetsskapande verktyg. I realiteten gör man bara platsen otillgänglig för redan marginaliserade grupper – utan att ta itu med de underliggande orsakerna.

Vid den senaste infonämnden slog förvaltningen också fast att det inte handlar om ungdomar som samlas och dricker i parker, utan om äldre personer med djupgående beroendeproblematik. Dessa individer befinner sig ofta långt ifrån både arbetsmarknad och bostadsmarknad, och behöver möta stödinsatser, inte ytterligare utanförskap genom att “dumpas” vidare till nästa stadsdel.

Vi menar att det här är ett skolexempel på när lokala ordningsföreskrifter används för att försöka hantera sociala problem – utan att det juridiska verktyget faktiskt är avsett för det. Förbudet kan ge polisen vissa utökade befogenheter, men det löser inte grundproblematiken och kan snarare försvåra för socialt uppsökande arbete genom att driva målgruppen längre bort från hjälpsystemen.

Vi efterlyser därför mer träffsäkra, långsiktiga och socialt hållbara lösningar. Det kan handla om ökade trygghetsinvesteringar i den fysiska miljön, tätare närvaro av fältassistenter och socialtjänst, samt samverkan med civilsamhället och lokala boenden. Trygghet skapas genom närvaro, stöd och gemenskap – inte genom att förbjuda vissa personers närvaro.

Ett alkoholförbud i Bysistäppan är varken rätt verktyg eller rätt signal. Det är dags att vi möter missbruksproblematik med vård och stöd, inte med pekpinningar och avvísningar.

Särskilt uttalande av Anders Göransson m.fl. (alla S) och Frida Nehrfors Hultén m.fl. (alla V)

Vi delar förvaltningens syn att det kan vara klokt att införa ett alkoholförbud i Bysistäppan. Det binder ihop de redan existerande alkoholförbuden i området till en sammanhängande helhet. Det kompletterar också den pågående upprusningen/trygghetsinvesteringen som just nu genomförs.

I och med stadens budget 2023 fick stadsdelarna huvudansvaret för det lokala trygghetsarbetet. Vi valde att göra ett omtag. Med mer pengar och nya arbetsformer. Utifrån ett helhetstänk rotat i våra lokala förhållanden. Där målet var att göra Södermalm tryggare och trevligare.

Vi flyttade ansvaret för trygghetsfrågorna från den sociala avdelningen till att ligga direkt under stadsdelsdirektören. Dels då frågorna är sektorövergripande dels för att de behövde en tydligare prioritering (under föregående mandatperiod hade exempelvis trygghetsarbetet runt Maria Sjukhus outsourcats till Locum, regionens fastighetsbolag).

Vi valde att mobilisera brett. Med en systematisk dialog med medborgare och civilsamhälle. Utveckla samarbeten med polis, lokalsamhället/söderborna, Region Stockholm och övriga delar av samhället.

Vi har arbetat för att befolka parkerna. Vi har drivit på för ett förbud mot försäljning av lustgas. Alkoholförbud där vi tyckt det varit lämpligt. Staden har och kommer att göra ett antal stora trygghetsinvesteringar.

Den som läser de återkommande rapporterna från trygghetsinsatserna ”Sommar i Tanto” och ”Sommar på Medis” ser att vi har en helt annan aktivitet än tidigare.